

Proiectul „Abilitarea Femeilor prin Servicii de Răspuns la Violența în Bază de Gen” (SAVV)

Termeni de Referință

CONTRACTAREA SERVICIILOR DE AUDIT

MD-AGC-501005-CS-CQS

INTRODUCERE ȘI CONTEXT GENERAL

Redresarea economică a Republicii Moldova în 2024 este promițătoare, dar are loc în condiții de provocări semnificative. Efectele invaziei Rusiei în Ucraina, perturbările în aprovizionarea cu energie și instabilitatea politică continuă să afecteze dezvoltarea țării. Reformele structurale – în special în domeniile justiției și combaterii corupției – sunt esențiale pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană și pentru perspectivele sale pe termen mediu. Sărăcia rămâne răspândită, în special în zonele rurale, iar instrumentele tradiționale de reducere a sărăciei, cum ar fi remitențele și asistența socială, sunt mai puțin eficiente, evidențiind nevoia urgentă de soluții bazate pe ocuparea forței de muncă. Rata scăzută a participării pe piața muncii și ponderea ridicată a tinerilor NEET slăbesc și mai mult piața muncii din Moldova.

Războiul din Ucraina a cauzat o contracție a PIB-ului de 5,6% în 2022 și a intensificat vulnerabilitățile grupurilor cu venituri mici și marginalizate. În prezent, Moldova găzduiește între 100.000 și 150.000 de refugiați ucraineni, majoritatea femei și copii, mulți dintre aceștia confruntându-se cu riscuri sporite de violență în bază de gen (GBV), dificultăți economice și excluziune socială. Moldova se numără deja printre țările cu cele mai ridicate rate de violență domestică și trafic de ființe umane din regiune. În pofida unor eforturi, sistemele naționale de răspuns la GBV rămân fragmentate și subfinanțate, cu puține centre de adăpost, servicii sociale limitate și sprijin pe termen lung insuficient pentru supraviețuitoare, în special în ceea ce privește locuințele și abilitarea economică.

Pentru a răspunde acestor lacune, *Proiectul „Abilitarea Femeilor prin Servicii de Răspuns la Violența în Bază de Gen” (SAVV)*, finanțat de Fondul pentru Dezvoltare Socială al Japoniei prin Banca Mondială și implementat de AO „Gender-Centru” în parteneriat cu AVE Copiii și alți actori naționali, propune un model pilot care oferă servicii integrate, centrate pe supraviețuitoare, în patru regiuni-țintă ale Moldovei: Chișinău, Bălți, Cahul și Ștefan Vodă.

Scopul SAVV este de a îmbunătăți accesul la servicii specializate și integrate pentru supraviețuitoarele violenței în bază de gen (GBV) și de a sprijini abilitarea lor economică, consolidând în același timp capacitatea guvernamentală și a ONG-urilor de a răspunde eficient fenomenului GBV în comunitățile vizate din Republica Moldova.

DESCRIEREA PROIECTULUI

Componenta 1: Abilitarea femeilor supraviețuitoare, inclusiv a refugiatelor, prin servicii îmbunătățite de răspuns la GBV și management de caz (2,086,255 USD)

Subcomponenta 1.1 Asistență de urgență: Oferirea de adăpost temporar și locuințe de tranziție pentru 300 de supraviețuitoare ale GBV și copiii acestora, însoțite de asistență psihosocială, juridică, medicală și socială, personalizată în funcție de necesități. De asemenea, vor beneficia de reprezentare juridică și vor participa la programe de dezvoltare personală și pregătire pentru angajare.

Subcomponenta 1.2 Abilitare economică – Opțiunea 1: Sprijin pentru supraviețuitoarele fără calificări profesionale prin formare profesională și angajare asistată, facilitând accesul la locuri de muncă.

Subcomponenta 1.3 Abilitare economică – Opțiunea 2: Sprijin pentru dezvoltarea de afaceri proprii, inclusiv instruire în antreprenoriat, planuri de afaceri și resurse pentru lansarea unor activități independente sau microîntreprinderi sustenabile.

Componenta 2: Consolidarea mecanismului instituțional de combatere a GBV (215,850 USD)

Subcomponenta 2.1 Consolidarea capacităților instituționale privind abordarea centrată pe supraviețuitoare și managementul de caz: Formare pentru peste 200 de specialiști din cadrul ANOFM, ANPCVD și alte instituții implicate, precum și elaborarea unui ghid de tip „Snapshot” pentru managementul de caz.

Subcomponenta 2.2 Campanii de prevenire și sensibilizare: Activități de informare a comunităților despre GBV și serviciile disponibile, prin sesiuni educaționale în parteneriat cu Asociația Bibliotecarilor, spoturi TV/radio și materiale pentru social media.

Componenta 3: Managementul și administrarea proiectului, monitorizare și evaluare, diseminare a cunoștințelor (452,195 USD)

Subcomponenta 3.1 Management și Administrare a Proiectului: Această subcomponentă urmărește asigurarea unui management și a unei administrări robuste a proiectului prin planificare anuală, supraveghere financiară, achiziții publice și un sistem cuprinzător de monitorizare și evaluare. Toate aceste activități vor fi coordonate de Gender-Centru și sprijinite de îndrumarea și supravegherea externă a unui Comitet de Coordonare format din mai mulți actori relevanți, care se va întruni semestrial.

Subcomponenta 3.2 Monitorizare și Evaluare (M&E): Această subcomponentă urmărește instituirea unui sistem solid de monitorizare și evaluare pentru a urmări cu rigurozitate cazurile de violență în bază de gen (GBV), a analiza progresul beneficiarilor și a genera „învățare de proiect”, în vederea identificării strategiilor eficiente și a corectării eventualelor lacune în furnizarea serviciilor, respectând în același timp protocoalele stricte de protecție a datelor.

Subcomponenta 3.3 Diseminarea Cunoștințelor: Această subcomponentă are ca scop diseminarea cunoștințelor și bunelor practici prin diverse canale, inclusiv instruire pentru specialiști din instituții guvernamentale și ONG-uri, sesiuni de informare pentru elevi și adulți prin intermediul Asociației Naționale a Bibliotecarilor, difuzarea de spoturi radio și TV despre

serviciile GBV, precum și elaborarea de note de orientare bazate pe evaluarea proiectului și analiza managementului de caz.

OBIECTIV

Obiectivul auditului este de a permite auditorului să exprime o opinie profesională asupra situației financiare ale proiectului începând cu 1 iunie 2025 până la data de 31 decembrie 2025, așa cum se reflectă în secțiunea Raportare. Registrele contabile ale proiectului oferă baza pentru întocmirea situațiilor financiare și sunt stabilite pentru a reflecta tranzacțiile financiare aferente proiectului.

Responsabilitatea pentru întocmirea raportului privind situația financiară

Conducerea proiectului este responsabilă de întocmirea raportului privind situația financiară, inclusiv de menținerea înregistrărilor contabile adecvate și a controalelor interne, de selectarea și aplicarea politicilor contabile, de protejarea activelor proiectului și de dezvăluirea adecvată. Ca parte a procesului de audit, auditorul va solicita conducerii o confirmare scrisă cu privire la declarațiile făcute în legătură cu auditul.

Domeniul de aplicare

Auditul va fi efectuat în conformitate cu [Standardele Internaționale de Audit](#) (SIA) publicat de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Audit și Asigurare al Federației Internaționale a Contabililor (FIC). Aceste Standarde solicită ca auditorul să planifice și să efectueze auditul pentru a obține o asigurare rezonabilă cu privire la lipsa denaturărilor semnificative în cadrul situațiilor financiare. Un audit include examinarea, pe bază de testare, a dovezilor care susțin sumele și dezvăluirile din situațiile financiare. Un audit include, de asemenea, evaluarea principiilor contabile utilizate și a estimărilor semnificative făcute de conducere, precum și evaluarea prezentării generale a situațiilor financiare.

În conformitate cu SIA, auditorul este de așteptat să acorde o atenție deosebită următoarelor aspecte:

- (a) În planificarea și efectuarea auditului pentru a reduce riscul de audit la un nivel acceptabil de scăzut, auditorul trebuie să ia în considerare riscurile de denaturări semnificative în situațiile financiare datorate fraudei, conform cerințelor [Standardului internațional de audit 240: Responsabilitățile auditorului privind fraudă într-un audit al situațiilor financiare](#).
- (b) Atunci când elaborează și realizează proceduri de audit și în evaluarea și raportarea rezultatelor acestora, auditorul trebuie să recunoască faptul că nerespectarea de către entitate a legilor și reglementărilor poate afecta în mod semnificativ situațiile financiare, conform cerințelor [Standardului internațional de audit 250: Considerarea legilor și reglementărilor într-un audit al situațiilor financiare](#).
- (c) Auditorul trebuie să comunice aspectele de audit de interes pentru guvernanta care decurg din auditul situațiilor financiare celor însărcinați cu guvernanta unei entități, conform

cerințelor de [Standardul Internațional de Audit 260: Comunicarea cu persoanele responsabile cu guvernanta](#).

- (d) Auditorul trebuie să comunice în mod corespunzător celor însărcinați cu guvernanta și conducerii orice deficiențe ale controlului intern pe care auditorul le-a identificat într-un audit al situațiilor financiare, conform cerințelor [Standardului Internațional de Audit 265: Comunicarea deficiențelor controlului intern către persoanele responsabile cu guvernanta și conducerea](#).
- (e) Pentru a reduce riscul de audit la un nivel acceptabil de scăzut, auditorul trebuie să determine răspunsurile generale la riscurile evaluate la nivelul situațiilor financiare și ar trebui să elaboreze și să realizeze proceduri de audit ulterioare pentru a răspunde la riscurile evaluate la nivel de aserțiune, conform cerințelor [Standardul internațional de audit 330: Răspunsurile auditorului la riscurile evaluate](#).
- (f) Atunci când anumite aspecte ale operațiunilor unei entități sunt efectuate de către un terț furnizor de servicii, se așteaptă ca auditorul să includă o înțelegere și o evaluare a mediului de control intern al furnizorului de servicii în timpul procesului de audit, conform cerințelor [Standardului internațional de audit 402: Considerații de audit privind o entitate care utilizează o organizație prestatoare de servicii](#).
- (g) Ca parte a procesului de audit, se așteaptă ca auditorul să obțină declarații scrise din partea conducerii și, după caz, a celor însărcinați cu guvernanta, conform cerințelor [Standardului internațional de audit 580: Declarații scrise](#).
- (h) Atunci când auditorul extern decide să folosească activitatea funcției de audit intern a unei entități pentru a modifica natura sau momentul, sau pentru a reduce amploarea procedurilor de audit care urmează să fie efectuate direct de auditorul extern, determinarea trebuie să fie în conformitate cu [Standardul internațional de audit 610: Utilizarea muncii auditorilor interni](#).
- (i) Pentru a determina dacă se utilizează munca unui expert al auditorului sau măsura în care munca unui expert al auditorului este adecvată în scopuri de audit, determinarea se va face în conformitate cu [Standardul internațional de audit 620: Utilizarea muncii unui expert al auditorului](#).

Pentru a dovedi conformitatea cu aranjamentele financiare convenite ale proiectului, este de așteptat ca auditorul să efectueze teste pentru a confirma că:

- a) Fondurile externe au fost utilizate în conformitate cu condițiile generale relevante, aranjamente financiare relevante, cu atenția cuvenită economiei și eficienței, și numai pentru scopurile pentru care a fost asigurată finanțarea. Aranjamentele financiare relevante se regăsesc în Acordul de grant al Băncii Mondiale nr. TC0C8205 din 28 mai 2025.

- b) Toate fondurile de prefinanțare bugetare au fost furnizate și utilizate în conformitate cu acordul de grant și numai în scopurile pentru care au fost furnizate;
- c) Lucrările, bunurile și serviciile finanțate au fost achiziționate în conformitate cu condițiile generale relevante și acordul de grant¹, inclusiv prevederile specifice aplicabile din [Regulamentul privind achizițiile pentru împrumuturile de investiții ale Împrumutatului, datat septembrie 2023](#).
- d) Toate documentele justificative, înregistrările și conturile necesare au fost păstrate cu privire la toate activitățile proiectului, inclusiv cheltuielile raportate folosind metodele de raportare privind situațiile de cheltuieli (Statements of Expenditure - SOEs) sau a situațiilor financiare intermediare neauditate (Interim Unaudited Financial Statements -IFS). Se așteaptă ca auditorul să verifice dacă rapoartele respective emise în cursul perioadei au fost în acord cu registrele contabile subiacente.

Situațiile financiare ale proiectului

Auditorul trebuie să verifice dacă situațiile financiare au fost întocmite în conformitate cu principiile și practicile contabile general acceptate și cu ghidurile relevante ale Băncii Mondiale. Situațiile financiare ale proiectului trebuie să includă:

- a) un Rezumat al situației financiare;
- b) un Rezumat al fondurilor primite, care să arate finanțarea Băncii Mondiale și a contrapartidei primite de la împrumutat, prezentate separat;
- c) un Rezumat al cheltuielilor plătite, prezentat pentru fiecare componentă și rubrică a proiectului și pe categorii principale de cheltuieli;
- d) Informații suplimentare în note explicative, inclusiv detalii ale Declarațiilor de Cheltuieli (Statements of Expenditure - SOEs) care susțin cererile de tragere depuse în perioada supusă auditului și o reconciliere a sumelor din Contul Desemnat și o situație a soldurilor fondurilor;
- e) Atunci când entitatea pune la dispoziția publicului bugetul aprobat, o comparație a bugetului și a sumelor reale fie ca o situație financiară suplimentară separată, fie ca o coloană de buget în situațiile financiare; și
- f) Note, cuprinzând un rezumat al politicilor contabile semnificative și alte note explicative.

Revizuirea situațiilor de cheltuieli

Auditorul este obligat să auditeze toate declarațiile privind cheltuielile (Statements of Expenditure - SOEs) transmise Băncii Mondiale în sprijinul cererilor de rambursare periodică a cheltuielilor eligibile pentru proiect.

¹ În funcție de complexitatea activităților de achiziție, auditorul poate lua în considerare implicarea experților tehnici în timpul misiunii de audit. În cazurile în care sunt implicați astfel de experți, auditorul este de așteptat să respecte prevederile din [Standardul Internațional de Audit 620: Utilizarea muncii unui expert](#). Luarea în considerare a utilizării muncii experților ar trebui adusă la cunoștința împrumutatului și a Băncii Mondiale pentru acordul reciproc și îndrumări adecvate.

Cheltuielile trebuie examinate pentru eligibilitate pe baza criteriilor definite în termenii acordului de grant și detaliate în Documentul de evaluare a proiectului (Project Appraisal Document - PAD). În cazul în care cheltuielile neeligibile sunt identificate ca fiind incluse în cererile de retragere și rambursate, acestea ar trebui raportate separat.

RAPOARTE DE AUDIT

Opinia de audit

Auditorul va emite o opinie de audit asupra situațiilor financiare. Opinia auditorului se bazează pe o evaluare a concluziilor desprinse din probele de audit obținute și trebuie exprimată în mod clar printr-un raport scris care descrie și baza acelei opinii. Raportul de audit se întocmește în conformitate cu [Standardul internațional de audit 700](#).

O opinie de audit modificată va fi redată în situațiile financiare atunci când auditorul concluzionează, pe baza probelor de audit obținute, că situațiile financiare în ansamblu nu conțin denaturări semnificative; sau auditorul nu poate obține suficiente probe de audit adecvate pentru a concluziona că situațiile financiare în ansamblu nu conțin denaturări semnificative. Opiniile de audit modificate trebuie să fie în conformitate cu [Standardul internațional de audit 705](#).

Auditorul va include în opinia de audit paragrafe cu accent pe subiecte sau alte paragrafe chestiuni în care auditorul, după ce și-a format o opinie asupra situațiilor financiare, încearcă să atragă atenția utilizatorilor, atunci când, în opinia auditorului, este necesar să facă acest lucru, prin informații suplimentare clare în raportul auditorului. Paragrafele se vor referi fie la o chestiune care, deși este prezentată sau dezvăluită în mod corespunzător în situațiile financiare, este atât de importantă încât este fundamentală pentru înțelegerea de către utilizatori a situațiilor financiare; sau, după caz, orice altă problemă care este relevantă pentru înțelegerea de către utilizatori a auditului, a responsabilităților auditorului sau a raportului auditorului. Această formă de opinie va fi prezentată în conformitate cu [Standardul internațional de audit 706](#).

Alte rapoarte de audit

De asemenea, pe lângă opinia de audit, fie în raportul de audit, fie în raportul către conducere auditorul va:

- (a) furniza comentarii și observații cu privire la înregistrările contabile, sistemele și controalele care au fost examinate pe parcursul auditului;
- (b) identifica deficiențele specifice și zonele slabe ale sistemelor și controalelor și va formula recomandări pentru îmbunătățirea acestora;
- (c) raporta cazurile de nerespectare a termenilor acordului de grant;
- (d) cuantifica și raporta cheltuielile care sunt considerate a fi neeligibile și care au fost plătite fie plătite din conturile proiectului, fie solicitate de la Banca Mondială;
- (e) comunica aspectele care au intrat în atenție în timpul auditului și care ar putea avea un impact semnificativ asupra implementării proiectului;
- (f) atrage atenția beneficiarului de grant asupra oricăror alte aspecte pe care auditorul le consideră pertinente; și

- (g) include răspunsuri din partea conducerii, inclusiv acțiuni de remediere implementate și propuse.

Opinia auditorului cu privire la situațiile financiare și scrisoarea de management ar trebui să fie primită de Bancă în cel mult șase luni de la încheierea anului fiscal auditat sau a unei alte perioade auditate, după cum se poate conveni cu Banca.

GENERAL

Auditorul are dreptul la acces nelimitat la toate informațiile și explicațiile considerate necesare pentru a facilita auditul, inclusiv documente legale, rapoarte de pregătire și supraveghere a proiectului, rapoarte de analize și investigații, corespondențe și informații despre contul de grant. Auditorul poate solicita, de asemenea, confirmarea scrisă a sumelor plătite și restante în evidențele băncii.

Auditorul este încurajat să se întâlnească și să discute chestiuni legate de audit, inclusiv contribuții la planul de audit, cu echipa de lucru a proiectului Băncii Mondiale.

Situațiile financiare auditate vor fi dezvăluite publicului într-o manieră acceptabilă pentru Bancă; ca urmare a primirii oficiale de către Bancă a acestor declarații de la beneficiarul de grant, Banca le pune la dispoziția publicului în conformitate cu politica Băncii Mondiale privind Accesul la Informații.

Sugerăm insistent ca auditorul să revizuiască cerințele de raportare financiară și de audit ale Băncii cuprinse în [OP 10.00 Finanțarea proiectelor de investiții](#). Auditorul ar trebui, de asemenea, să fie familiarizat cu [Ghidul de debursare pentru finanțarea proiectelor de investiții](#) (februarie 2017), [Manualul de împrumut pentru debitorii Băncii Mondiale](#) (februarie 2017) și [Regulamentului privind achizițiile pentru împrumuturile de investiții ale Împrumutatului, datat septembrie 2023](#).

Auditorul ar trebui să înțeleagă că documentele de lucru în cadrul proiectului Băncii Mondiale pot fi supuse revizuirii de către personalul autorizat al Băncii.

RAPORTAREA

Raportul privind situația financiară, inclusiv opinia de audit și scrisoare de management ar trebui să fie primite de agenția de implementare a Proiectului, UMP, cel târziu:

- 15 iunie 2026- pentru perioada care începe la 1 iunie 2025 și se încheie la 31 decembrie 2025.

Agenția de implementare a Proiectului trebuie apoi să trimită cu promptitudine Băncii două copii ale situațiilor financiare ale proiectului auditat (inclusiv opinia de audit) și scrisoarea de management.

Rapoartul de audit și scrisoarea de management vor fi transmise Băncii înainte de:

- 30 iunie 2026 - pentru perioada care începe la 1 iunie 2025 și se încheie la 31 decembrie 2025.

CERINȚE DE CALIFICARE

Pentru a presta serviciile de audit, firma de audit trebuie să aibă experiență de cel puțin 5 ani în auditarea entităților complexe, pe baza Standardelor Internaționale de Contabilitate (SIC) și Standardelor Internaționale de Audit (SIA), și de preferință proiecte finanțate internațional, pentru care achizițiile și debursările au urmat reglementări specifice. În acest sens, auditorul este de așteptat să furnizeze referințe adecvate. Experiența în auditarea proiectelor finanțate de Banca Mondială și/sau UE va constitui un avantaj.

Firma de audit ar trebui să aibă o afiliere (adică să fie membru) într-o asociație de contabilitate cu apartenență la Federația Internațională a Contabililor (IFAC).

Firma este sfătuită să pună la dispoziție pentru efectuarea auditurilor o echipă formată din cel puțin un (1) expert/auditor, al căror efort estimat este de 1 om/lună/fiecare expert/raport.

Expertul/experti vor îndeplini următoarele cerințe privind abilitățile și expertiza deținute:

- ☐ studii superioare în domeniul finanțelor, contabilității, economiei sau echivalent;
- ☐ certificare profesională națională și/sau internațională în contabilitate și audit;
- ☐ experiență de cel puțin 5 ani în audit în baza IAS și ISA, inclusiv entități din sectorul public și proiecte finanțate de IFI;
- ☐ experiență în auditarea proiectelor finanțate internațional, inclusiv experiența în auditarea proiectelor finanțate de Banca Mondială;
- ☐ cunoașterea limbilor română și engleză.

De asemenea, auditorii ar trebui să fie familiarizați cu legislația națională fiscală în vigoare.

DURATĂ, CONDIȚII DE LUCRU ȘI LOCALIZARE

Durata contractului este stabilită la până la patru (4) luni, iar Auditorul va lucra în teren și la birou. Consultantul este de așteptat să înceapă lucrările în aprilie 2026 și până în iulie 2026.

Serviciile de audit sunt de așteptate să fie furnizate la sediul UMP, timp de cel puțin 1 săptămână pentru fiecare an auditat. Auditorii vor elabora un plan de audit și îl vor discuta cu UMP.